

Forfatter: Kierkegaard, Søren

Titel: Christelige Taler

Citation: Kierkegaard, Søren: "Christelige Taler", i Kierkegaard, Søren: *Søren Kierkegaards Skrifter, Bd. 10*, Søren Kierkegaard Forskningscenteret 2004 , s. 3. Onlineudgave fra Søren Kierkegaards Skrifter: <https://tekster.kb.dk/text/sks-ct-txt-shoot-id5b1b3293-bc48-4a76-9439-a0b0866365d6.pdf> (tilgået 28. april 2024)

Anvendt udgave: Søren Kierkegaards Skrifter, Bd. 10

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. [Læs CC0-erklæringen](#)

Bøn

Fader i Himlene! Som Menighedens Forbøn ellers lyder, at Du selv vil trøste Alle dem, som syge og sorrigfulde ere: saa lyder den i denne Time, at Du vilde give dem, som arbeide og ere besværede, Hvile for deres Sjele. Og dog, det er jo ingen Forbøn, hvo turde mene sig selv saaledes karsk, at han kun skulde bede for Andre. Ak, nei Enhver beder for sig selv, at Du vil give ham Hvile for Sjelen. Saa give Du, o Gud, Hver især, som Du seer, at han i Syndernes Bevidsthed arbeider besværet, Hvile for Sjelen!

Mtth. XI, 28. **Kommer hid til mig Alle , som arbeide og ere besværede! og jeg vil give Eder Hvile.**

»Kommer hid alle I som arbeide og ere besværede.« Forunderlige Indbydelse. Thi naar ellers Menneskene samles til Glæde eller til forenet Arbeide, da sige de vel til de Stærke og Glade: kommer hid, tager Deel med os, forener Eders Kræfter med vore. Men om den Bekymrede sige de: nei ham ville vi ikke have med, han forstyrrer blot Glæden og sinker Arbeidet. Ja, den Bekymrede forstaaer det vel uden at det siges ham; og saaledes gaaer maaskee mangan Bekymret afsides og eensom, vil ikke deeltage med Andre, at han ikke skal forstyrre deres Glæde eller sinke Arbeidet. Men denne Indbydelse til *Alle* dem, som arbeide og ere besværede, den maa jo dog gjælde ham, siden den gjælder alle Bekymrede; hvor turde nogen Bekymret her sige: nei Indbydelsen angaaer ikke mig!

»*Alle dem, som arbeide og ere besværede*«, dem alle, Ingen er undtagen, ikke een eneste. Ak, hvilken mangfoldig Forskjellighed er ikke betegnet ved disse Ord. Dem som *arbeide!* Thi ikke blot Den arbeider, som i Ansigtets Sved arbeider for det daglige Brød, ikke blot Den arbeider, som i ringe Stilling bærer Dagens Hede og Møie; o, ogsaa Den, der kjæmper med svære Tanker, arbeider, ogsaa Den, som i Bekymring bærer Omsorg for Een eller for Mange, arbeider, ogsaa Den, som ligger i Tvivl, arbeider, som jo Svømmeren siges at arbeide. Dem, som *ere besværede!* Thi ikke blot Den er besværet, som synligen bærer den tunge Byrde, som synligen sidder i de vanskelige Omstændigheder, men ogsaa Den er jo besværet, hvis Byrde Ingen saaer, som maaskee endog arbeider for at skjule den; og ikke blot Den er besværet, for hvem der maaskee ligger et langt Liv i Savn, i Møie, i bekymret Erindring, men ogsaa Den, ak for hvem der ingen Fremtid synes at være.

Dog hvorledes skulde Talen vel blive færdig, hvis den vilde nævne alle disse Forskjelligheder, og selv om den forsøgte derpaa, den skulde maaskee vildlede istedetfor veilede, lede Opmærksomheden adspredt hen paa Forskjellighederne, istedetfor at samle Sindet paa det ene Fornødne. Thi om nu end Forskjellighederne ere nok saa mange, er det dog vel Evangeliets Mening, at der skulde være en lille Rest eller et større Antal tilbage af Mennesker, hvilke maatte kaldes Lykkelige, fritagne for Arbeide og Besvær? Er det Evangeliets Mening, naar det indbyder alle dem, som arbeide og ere besværede, at der dog ere Nogle, hvem denne Indbydelse ikke angaaer, fordi de virkeligen ere Sunde og ikke have Lægedom behov? Saaledes tale vi jo rigtignok ellers. Thi dersom Du seer Børnenes glade Kreds, og der da er eet Barn, som er sygt, til hvem et kjerligt Menneske siger: kom Du til mig mit Barn, saa ville vi lege sammen, da siger han jo, at dette Barn er sygt, men tillige, at de andre virkeligen ere karske. Skulde nu Evangeliet tale paa samme Maade, eller skulle vi tale saaledes daarligen om Evangeliet? Thi naar saa var, da angik Evangeliet jo ikke Alle, da forkyndte det jo ikke Ligelighed for alle Mennesker, men satte tværtimod en Adskillelse, udelukkede de Glade, ligesom den menneskelige Indbydelse pleier at udelukke de Bekymrede. See, derfor er Indbydelsen anderledes at forstaae, Den indbyder Alle, Evangeliet vil ikke være en Udvei, Trøst og Lindring for nogle Bekymrede, nei det henvender sig til alle Dem, som arbeide og ere besværede, det vil sige, det henvender sig til Alle, og *fordrer* af ethvert Menneske, at han skal vide hvad det er at arbeide og være besværet. Om Du var saaledes den Lykkeligste, ak, at Du endog var misundt af Mange: derfor henvender Evangeliet sig lige fuldt til Dig og fordrer af Dig, at Du arbeider og er besværet. Eller om Du ikke saaledes var den Lykkeligste, den sjældent Begunstigede, dersom Du dog lever i lykkelig Nøisomhed med Dine kjere opfyldte Ønsker uden Savn: derfor henvender Evangeliet sig lige fuldt til Dig med Indbydelsens Fordring. Og om Du sad i jordisk Nød og Trang: derfor er Du endnu ikke Den, om hvem Evangeliet taler. Ja om Du var saa Elendig, at Du var blevet som et Ordsprog: derfor er Du endnu ikke Den, om hvem Evangeliet taler.

Indbydelsen vil altsaa ikke verdsligt tages forfængeligt; den indeholder derfor *en Fordring*, den fordrer, at den Indbudne i dybere Forstand arbeider og er besværet. Thi der er en Sorg efter Gud; den angaaer intet Jordisk og Timeligt, ikke Dit ydre Vilkaar, ikke Din Fremtid; den er efter Gud: Den, som bærer denne Sorg stille ydmygt i sit Hjerte – han arbeider. Og der er en tung Byrde; ingen verdslig Magt kan lægge den paa Dine Skuldre, men heller intet Menneske saa lidet som Du selv tage den af: det er Skylden og Bevidstheden om Skyld, eller endnu tungere, Synden og Syndernes Bevidsthed. Den, som bærer denne Byrde, ak, ja han er besværet, tungt besværet, men dog ogsaa netop saaledes besværet som Evangeliets Indbydelse fordrer det.

Og der er en Bekymring, en dyb, en evig; den angaaer ikke det Ydre, ikke Dine Skjæbner, de forbigangne eller de tilkommende, den angaaer Dine Handlinger, ak, og den angaaer netop dem, som et Menneske helst vil have glemte, thi den angaaer de Handlinger, hvorved du forbrød Dig mod Gud eller mod andre Mennesker, skjult eller aabenbare. Denne Bekymring er Angeren; Den, som sukker angrende, ja han arbejder besværet. Ingen, ingen Anden arbejder saaledes besværet, og dog er det netop dette Evangeliets Indbydelse fordrer.

Men som Evangeliet fordrer ved sin Indbydelse, *saa tilsiger det ogsaa Forjættelsen: »jeg vil give Eder Hvile for Sjelen.»* Hvile! Det er hvad den udmattede Arbejder, den mødige Vandrer ønsker; og Sømanden, som omtumles paa Havet, søger Hvile; og den trætte Olding længes efter Hvilen; og den Syge, som ligger uroligt paa Leiet og ikke finder en lindrende Stilling, han begjærer Hvile; og den Tvivlende, som ikke finder Fodfæste paa Tankernes Hav, han begjærer Hvile. O, men kun den Angrende forstaaer dog ret hvad det er at bede om Hvile for Sjelen, Hvile i den eneste Tanke, hvori der er Hvile for en Angrende, at der er Tilgivelse; Hvile i det eneste Udsagn, der kan berolige en Angrende, at ham er tilgivet; Hvile paa den eneste Grund, der kan bære en Angrende, at der er gjort Fyldest.

Men dette forjætter jo Evangeliet ogsaa, at han skal finde Hvile for Sjelen. Og det er jo paa denne Indbydelse I ere komne hid i denne Time, a. T. Og kan det end ikke gives saaledes, som var det med denne ene Gang nu for evigt afgjort, saa Du aldrig oftere skulde behøve at søge hen til dette hellige Sted for at søge Hvile: der tilsiges dog Hvile for Sjelen. Du er underveis, og Guds Huus et Bedested, hvor Du søger Hvile for Sjelen; men kommer Du end igjen til at søge denne Hvile: det er dog vist, det er den samme Hvile, i hvilken Du engang, naar Dit sidste Øieblik er kommet, for sidste Gang skal søge Hvile for Din Sjel. Thi hvad enten Du i Ungdommens Aar eller i fremrykket Alder idag er kommen hid for at søge Hvile: o, naar Din sidste Time kommer, og Du i Dødens Stund er forladt og eensom, da begjærer Du jo som det Sidste i den Verden, Du ikke mere skal tilhøre, Du begjærer hvad Du idag begjærer.

Dette var Indbydelsens Forjættelse. Men hvo er nu *Indbyderen!* Thi dette var jo dog en forfærdelig forvirrende Tale, om der hørtes i Verden den Indbydelse: kommer hid, men der angaves ikke hvor man skulde gaae hen. Dersom der derfor ingen Indbyder var, eller dersom Glemsel og Tvivl havde taget Indbyderen bort: hvad gavnede det da, at Indbydelsens Ord bleve ved at lyde, saa var det jo en Umulighed at følge Indbydelsen, da det var en Umulighed at finde Stedet. Men Du veed jo, m. T., hvo Indbyderen er, og Du har fulgt Indbydelsen for at slutte Dig fastere til ham. See, Han udbreder sine Arme og siger: kommer hid, kommer hid til **mig** alle I, som arbeide og ere besværede; see, Han aabner sin Favn, ved hvilken vi dog Alle kunne hvile lige trygt og lige saligt, thi det var kun i vor Frelzers jordiske Liv, at Johannes laae hans Bryst nærmest. Hvorledes Du nu kommer hid, hvortil Du nu kan siges at arbeide besværet, om Du forbrød Meget eller Lidet, om Skylden er gammel og – dog nei, glemt er den ikke, o nei, men gammel og ofte angret, eller den er frisk, og ingen formildende Erindring har lindret den: o, hos Ham skal du dog finde Hvile for Sjelen. Ikke veed jeg, hvad der besværer Dig i Særdeleshed, m. T., maaskee skulde jeg heller ikke forstaae Din Sorg eller vide at tale med Indsigt om den. O, men Du gaaer jo ikke til noget Menneske; fra at have skriftet for Gud i Løndom gaaer Du til Ham den forbarmende Indbyder, han, som kjender al menneskelig Sorg, han, som selv var forsøgt i Alt, dog uden Synd. Ogsaa Han kjendte jordisk Nød, han, som hungrede i Ørkenen, han, som tørstede paa Korset; ogsaa Han kjendte Armod, han, som ikke havde Det, hvortil han kunde hælde sit Hoved; ogsaa Hans Sjel har været bedrøvet indtil Døden; ja Han har kjendt al menneskelig Sorg tungere end noget Menneske, han, som paa det Yderste var forladt af Gud – der han bar al Verdens Synd. Og Han er jo ikke blot Din Sjelesørger, han er jo ogsaa Din Frelser; han forstaaer ikke blot al Din Sorg, bedre end Du selv forstaaer den, o, men han vil jo netop tage Byrden fra Dig og give Dig Hvile for Sjelen. Tungt – ja, det er sandt – tungt ikke at blive forstaaet; men hvad hjalp det Dig dog om der var Den, der ganske kunde forstaae al Din Sorg, men ikke kunde tage den fra Dig, ganske kunde forstaae al Din Strid, men ikke give Dig Hvile!

Saa var der da en Indbydelse: kommer hid alle I, som arbeide og ere besværede; og Indbydelsen indeholdt en Fordring: at den Indbudne arbejder besværet i Syndernes Bevidsthed; og der er den tilforladelige Indbyder, Han som endnu staaer ved sit Ord hist og indbyder Alle. Give Gud, at Den som søger, ogsaa maatte finde; at Den, som søger det Rette, ogsaa maatte finde det ene Fornødne; at Den som søger hen til det rette Sted, ogsaa maatte finde Hvile for Sjelen. Thi vel er det en hvilende Stilling, naar Du knæler ved Alterets Fod; men give Gud, at dette dog i Sandhed blot er en svag Antydning af, at Din Sjel finder Hvile i Gud ved Bevidsthed om Syndernes Forladelse.